

การจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์เพื่อพัฒนาความรู้
คำศัพท์และความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
โรงเรียนหนองสิมโนนสวรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ
Instructional Activities Management Using Vocabulary Learning Strategies
to Enhance English Reading Ability and Vocabulary Knowledge Among
Grade 5 Students of Nongsim Nonsawan School,
Buengkan Primary Educational Service Area Office

ณัฐพงษ์ พลหน่วยตระกูล^{1*}

Nuttapong Phonnuaytrakoon^{1*}

¹โรงเรียนหนองสิมโนนสวรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

(Nongsim Nonsawan School, Buengkan Primary Educational Service Area Office)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความรู้คำศัพท์และความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนก่อนและหลังได้รับการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ กลุ่มเป้าหมายเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนหนองสิมโนนสวรรค์ อำเภอบึงโขงหลง จังหวัดบึงกาฬ จำนวน 15 คน ผู้วิจัยศึกษาเอกสารเพื่อกำหนดกรอบแนวคิดในการพัฒนาผู้เรียนสรุปได้ว่า กระบวนการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาความรู้คำศัพท์และความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนมี 4 องค์ประกอบคือ (1) เนื้อหาที่สอน (2) ขั้นตอนการสอน (3) กิจกรรมการเรียนรู้ และ (4) การประเมิน ส่วนเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 ผลวิจัยพบว่า นักเรียนกลุ่มเป้าหมายทุกคนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น โดยในภาพรวมมีคะแนนความรู้คำศัพท์เพิ่มขึ้นร้อยละ 17.67 และมีคะแนนความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้นร้อยละ 18.67

คำสำคัญ : กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ คำศัพท์ภาษาอังกฤษ การอ่านภาษาอังกฤษ ภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา

Abstract

The purpose of this research was to compare the students' vocabulary knowledge and English reading ability before and after giving input through instructional activities management using vocabulary learning strategies. The research target group consisted of 15 Prathom Suksa 5 students in Nongsim Nonsawan School, Bueng Khong Long District, Buengkan. The researcher used a documentary research to conceptualize the framework. The elements of instructional procedures were (1) content, (2) teaching process, (3) learning activities, and (4) assessment. The research instruments were the lesson plans and the achievement test. The data was collected by the

researcher in the second semester for the 2015 academic year. The research findings showed that the achievement of each student was increased. The scores on vocabulary knowledge were 17.67% higher, and 18.67% higher on reading ability as well.

Keywords: Vocabulary Learning Strategies, English Vocabulary, English Reading, Elementary English

* *Corresponding author, E-mail: nuttapong_ph@cmu.ac.th*

บทนำ

การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งหวังให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อภาษาอังกฤษ สามารถใช้ภาษาอังกฤษสื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อแสวงหาความรู้ ประกอบอาชีพ และศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ตลอดจนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องราวและวัฒนธรรมอันหลากหลายของประชาคมโลก และสามารถถ่ายทอดความคิดและวัฒนธรรมไทยไปยังสังคมโลกได้อย่างสร้างสรรค์ ซึ่งในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูต้องส่งเสริมผู้เรียนได้แสดงความสามารถทางภาษาทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และเขียนในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร แสดงความรู้สึกและความคิดเห็น ตีความและนำเสนอข้อมูล แสดงความคิดรวบยอดและความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ และสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลอย่างเหมาะสม โดยจัดกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาอังกฤษในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) องค์ประกอบพื้นฐานที่ช่วยให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนภาษาอังกฤษคือ ความรู้ความสามารถด้านคำศัพท์ ภาษาอังกฤษ เนื่องเพราะการรู้คำศัพท์จะนำไปสู่กระบวนการเรียนรู้ทางภาษาเพื่อพัฒนาความสามารถและทักษะทั้งการฟัง พูด อ่าน และเขียน จนสามารถสื่อสารทางภาษาได้ (Wilkins, 1972) และบรรลุเป้าหมายของการจัดการเรียนการสอน ดังนั้น การเรียนรู้คำศัพท์จึงเป็นสิ่งที่ละเลยไม่ได้ในการเรียนการสอนภาษา และผู้เรียนต้องมีความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์มากพอจึงจะสามารถเข้าใจและสื่อสารภาษาต่างประเทศได้

Schmitt (2000) ได้เสนอแนวคิดในการพัฒนาความสามารถทางภาษาของผู้เรียนว่า การเรียนรู้คำศัพท์เป็นกระบวนการที่ทำให้เกิดการเรียนรู้แบบมีสิ่งเร้า ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ทางภาษาได้เป็นอย่างดี ศัพท์ภาษาอังกฤษเป็นเนื้อหาสาระที่สำคัญของการเรียนรู้ภาษาและการพัฒนาการอ่านภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา ผู้เรียนที่รู้คำศัพท์อย่างกว้างขวางก็จะช่วยให้เข้าใจเนื้อเรื่องต่าง ๆ ที่อ่านได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Anderson and Freebody (1981) ที่อธิบายว่าการเข้าใจความหมายของคำ เป็นทักษะเบื้องต้นของการอ่านทุกประเภท ผู้อ่านจะเข้าใจคำได้ต่อเมื่อมีความสามารถในการอ่านตัวอักษร การที่ผู้เรียนจะอ่านภาษาอังกฤษให้เข้าใจนั้น การรู้ความหมายของคำศัพท์เป็นองค์ประกอบที่สำคัญอันหนึ่งที่ครูผู้สอนภาษาควรให้ความสนใจ ทั้งนี้เพราะหัวใจของการเรียนรู้ภาษาที่สองของผู้เรียน คือ การเรียนรู้คำศัพท์ที่ใช้ได้จริงอันประกอบด้วย ความหมาย โครงสร้าง และรูปลักษณะความหมาย (Semantic Feature) ให้เท่าเทียมกับเจ้าของภาษาให้มากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Hirsch and Nation (1992) ที่ว่าการมีความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์อย่างกว้างขวางหรือมีความชำนาญในการใช้คำ เป็นสิ่งสำคัญประการแรกที่จะช่วยให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายการอ่านและมีความเข้าใจในเรื่องที่อ่านได้

การนำกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์มาใช้ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษนั้น สามารถพัฒนาความสามารถทางภาษาของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี ดังข้อค้นพบจากงานวิจัยของ Hamzah (2009) ที่ว่าการเลือกกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ที่

เหมาะสมกับตัวผู้เรียนจะทำให้ผู้เรียนมีการพัฒนาความรู้ความสามารถทางด้านคำศัพท์มากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ กรกนก ภู่อ่ำ (2555) ที่ได้ศึกษาการใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์เพื่อส่งเสริมความสามารถทางการอ่านและความรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความสามารถในการอ่านและความรู้คำศัพท์สูงขึ้นกว่าก่อนเรียน ในภาพรวมความสามารถทางการอ่านและความรู้คำศัพท์ของนักเรียนทั้ง 44 คน มีคุณภาพอยู่ในระดับดี และงานวิจัยของ ชนิตา เจนนพกาญจน์ (2552) ที่ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้และความคงทนในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากการสอนโดยกลวิธีลินซ์ (LINC-Strategy) ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้คำศัพท์และความคงทนในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนกลุ่มทดลองสูงกว่านักเรียนกลุ่มที่ได้รับการสอนแบบปกติ ทั้งนี้ นักเรียนกลุ่มทดลองยังรู้สึกว่าได้ประโยชน์จากการเรียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษอีกด้วย

กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ (Vocabulary Learning Strategies) ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจความหมายของคำศัพท์ และสามารถจดจำคำศัพท์ไปใช้ได้ ส่งเสริมให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ภาษาด้วยตัวของผู้เรียนเอง โดยอาศัยการนำเสนอด้วยการสาธิต การใช้กริยาท่าทางประกอบคำอธิบาย รวมถึงการใช้สื่อการสอนทางภาษาที่กระตุ้นการเรียนรู้และการจดจำคำศัพท์ กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์มีหลายรูปแบบขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์หรือเกณฑ์ที่ใช้ อาทิ กลวิธีการเรียนรู้แบบทางตรง กลวิธีการเรียนรู้แบบทางอ้อม กลวิธีในการค้นหาความหมายคำศัพท์ใหม่ กลวิธีการรวบรวมและจดจำความหมาย เป็นต้น ซึ่งวิธีการสำคัญในการเรียนรู้คำศัพท์ได้แก่ การจำความหมายของคำศัพท์ การเดาความหมายจากบริบท การค้นหาความหมายของคำศัพท์/การใช้พจนานุกรม การจัดกลุ่มคำ/มโนภาพของคำ การนำคำศัพท์ไปใช้จริง และการใช้สื่อการเรียนรู้ (Oxford, 1990; Schmitt, 1997; Cook, 2001) โดยแนวคิดกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ที่ครอบคลุมกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาและสอดคล้องกับธรรมชาติของการเรียนรู้คำศัพท์มากที่สุดคือ การจำแนกกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ของ Schmitt (1997) ซึ่งมีวิธีการเรียนรู้ในแต่ละกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ ดังนี้

1. กลวิธีวิเคราะห์และค้นหาคำ (Determination Strategies) โดยผู้เรียนที่ใช้กลวิธีนี้จะค้นหาความหมายของคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่ตนเองไม่เข้าใจจากหน้าที่ของคำ จากรากศัพท์ จากบทความ และจากพจนานุกรมคำศัพท์ภาษาอังกฤษ เช่น การเดาความหมายจากบริบท การวิเคราะห์หน้าที่ของคำ การใช้รายการคำศัพท์ และการใช้บัตรคำศัพท์ เป็นต้น

2. กลวิธีทางสังคม (Social Strategies) โดยผู้เรียนที่ใช้กลวิธีนี้จะสอบถามความหมายของคำศัพท์ภาษาอังกฤษจากผู้รู้ เช่น การถามครูผู้สอน การถามเพื่อนร่วมชั้น การถามเจ้าของภาษา การค้นหาความหมายคำศัพท์จากการทำกิจกรรมกลุ่ม เป็นต้น

3. กลวิธีการจำ (Memory Strategies) โดยผู้เรียนที่ใช้กลวิธีนี้จะเลือกวิธีการจดจำคำศัพท์จากการท่องจำ การสะกดคำ การพูดออกมามัด ๆ และการใช้กริยาท่าทางในการเรียนรู้คำ เช่น การจินตนาการคำศัพท์ การสร้างสิ่งสมมุติแทนคำศัพท์ การสรุปแผนผังความคิด การใช้คำศัพท์ใหม่ในประโยค เป็นต้น

4. กลวิธีความรู้ความเข้าใจ (Cognitive Strategies) โดยผู้เรียนที่ใช้กลวิธีนี้จะใช้วิธีการเขียนและจดบันทึกคำศัพท์นั้นลงในสมุด เช่น การเขียนรายการคำศัพท์ การจัดกลุ่มประเภทคำศัพท์ การนำคำศัพท์ไปแต่งประโยค เป็นต้น

5. กลวิธีอภิปัญญา (Metacognitive Strategies) โดยผู้เรียนมีการวางแผนการจำ และมีการตรวจสอบว่าตนเองจดจำคำศัพท์ได้ดีแค่ไหน ตลอดจนมีการเรียนรู้คำศัพท์อย่างต่อเนื่อง เช่น การใช้สื่อทางภาษา การทำ

แบบทดสอบความสามารถทางคำศัพท์ด้วยตัวเอง การนำคำศัพท์ไปใช้ การฝึกทำกิจกรรมเกมทางภาษา (อักษรไขว้-และการต่อคำ) เป็นต้น

ปัญหาการขาดความรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของผู้เรียน ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษอยู่ในระดับต่ำ ดังที่ เอื้อมพร หลินเจริญ สิริศักดิ์ อาจิวชัย และภริภา จันทรอินทร์ (2552) ได้ศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่ทำให้คะแนนการทดสอบ O-NET ของนักเรียนต่ำ พบประเด็นสำคัญเกี่ยวกับการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของผู้เรียนประการหนึ่งว่าความสามารถทางภาษาอังกฤษของผู้เรียนยังไม่เป็นที่น่าพอใจ โดยเฉพาะผลการทดสอบที่เกี่ยวกับการใช้คำศัพท์เพื่อการอ่าน ผู้เรียนส่วนใหญ่ประสบปัญหาเกี่ยวกับการไม่ทำความเข้าใจความหมายของคำศัพท์ในบทอ่าน จึงทำให้อ่านบทความไม่รู้เรื่อง ส่งผลให้ผู้เรียนมีคะแนนในการทดสอบต่ำตามไปด้วย ทั้งนี้เนื่องมาจากการไม่เข้าใจความหมายของคำหรือข้อความที่ปรากฏในบริบทต่าง ๆ ทำให้ไม่สามารถตีความหรือแปลความหมายของข้อความนั้นได้ ซึ่งปัญหาดังกล่าวส่งผลกระทบต่อความสามารถทางการอ่านอยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำตามไปด้วย ดังนั้นครูผู้สอนจึงควรพัฒนาความรู้ด้านคำศัพท์ให้กับผู้เรียนที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ เพราะความรู้คำศัพท์มีประโยชน์ต่อทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ และการพัฒนาทักษะทางภาษาในด้านอื่น ๆ สอดคล้องกับแนวคิดของสมุทร เช่นเชวนิช (2542) ที่ได้กล่าวถึงบทบาทของคำศัพท์กับความเข้าใจในการอ่านไว้ว่า อุปสรรคที่สำคัญอันหนึ่งของการอ่านภาษาอังกฤษคือ อ่านแล้วไม่ค่อยเข้าใจ ซึ่งเป็นผลสืบเนื่องมาจากการไม่เข้าใจความหมายของคำที่อยู่ในข้อความ ดังนั้น การเรียนรู้คำศัพท์จึงเป็นสิ่งที่จำเป็นของการอ่าน โดยการอ่านที่มีประสิทธิภาพนั้นคือ การอ่านเพื่อความเข้าใจ รู้ความหมายคำศัพท์ จับใจความสำคัญได้ ซึ่งจากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ทั้งในและต่างประเทศสรุปได้ว่า การใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ช่วยพัฒนาความรู้คำศัพท์และความสามารถในการอ่านของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์ความหมาย และหน้าที่/การนำคำศัพท์ไปใช้ในบริบทต่าง ๆ ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนมีความเข้าใจและสามารถสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์เกิดจากการใช้วิธีการเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น การใช้สื่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง/การใช้พจนานุกรม การเชื่อมโยงคำศัพท์ใหม่กับความรู้เดิมและการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อน เป็นต้น กลไกสำคัญประการหนึ่งในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์คือ การใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบช่วยเหลือนกันเป็นคู่ (Paired Association) ด้วยการฝึกฝนการเรียนรู้คำศัพท์แบบเป็นคู่โดยมีเพื่อนเป็นผู้คอยชี้แนะจากการระบุความหมาย ให้ตัวอย่างคำศัพท์ที่มีเสียงใกล้เคียง แสดงประโยคคำศัพท์และภาพที่เกี่ยวข้อง การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ของครูจึงเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนด้วยการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ที่ให้ผู้เรียนได้แสดงออกทางภาษาทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน (ชลิดา เจนนพกาญจน์, 2552; สุวิมล มะลิวัลย์, 2553; กรกนก ภู่อำ; 2555; Gu and Johnson, 1996; O' Brien, 2005; Dakun and Gieve; 2008; Marulis and Neuman, 2010; Hamzah, 2009; Asgari, 2011)

ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-6 ได้ดำเนินการพัฒนาความสามารถด้านคำศัพท์ภาษาอังกฤษของผู้เรียนที่มีปัญหา ในปีการศึกษา 2557 จำนวน 44 คน โดยการฝึกอ่านโดยใช้ภาพพลิก (Flip Chart) พบว่า ในภาพรวมผู้เรียนมีความรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 28.26 เป็นร้อยละ 45.91 ซึ่งยังอยู่ในระดับต่ำกว่ามาตรฐาน เมื่อพิจารณาถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายชั้นเรียนพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีความรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษต่ำกว่าระดับชั้นอื่น ๆ โดยมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 42.91 และในปีการศึกษา 2558 นักเรียนกลุ่มดังกล่าวได้เรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผู้วิจัยจึงให้ความสำคัญในการพัฒนานักเรียนกลุ่มเดิมให้ต่อเนื่อง จึงได้ศึกษาค้นคว้าแนวคิดและหลักการที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาออกแบบกระบวนการเรียน

การสอนที่สามารถพัฒนาความรู้ความสามารถด้านคำศัพท์ และความสามารถในการอ่านให้สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ประกอบด้วย 4 สาระ คือ ภาษาเพื่อการสื่อสาร ภาษาและวัฒนธรรม ภาษาความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น และภาษาความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก โดยสาระการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสารมีความสำคัญมากที่สุด ซึ่งผู้เรียนจำเป็นต้องแสดงออกถึงความสามารถทางภาษาที่สะท้อนมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนด โดยสาระการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสารเกี่ยวข้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ 3 ข้อ คือ เข้าใจและตีความเรื่องที่ฟังและอ่าน มีทักษะการสื่อสารทางภาษา และนำเสนอข้อมูลข่าวสาร ความคิดรวบยอด และความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ ซึ่งแตกต่างจากงานวิจัยที่ผ่านมาที่เป็นเพียงการนำกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์สอดแทรกเข้าไปในชั้นต่าง ๆ ของการสอน โดยมีได้จัดกลุ่มองค์ประกอบของกระบวนการเรียนการสอนที่มีความเกี่ยวข้องกันสำหรับเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นพัฒนาความรู้คำศัพท์และความสามารถในการอ่านของผู้เรียนระดับประถมศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อเปรียบเทียบความรู้คำศัพท์และความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของผู้เรียนก่อนและหลังได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาในการพัฒนาความสามารถในการอ่านและรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของผู้เรียน
2. ผู้เรียนนำกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ไปใช้ประโยชน์ในการเรียนภาษาอังกฤษด้วยตัวเองอย่างต่อเนื่อง

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเพื่อพัฒนาความรู้คำศัพท์และความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. กำหนดกลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนหนองสิมโนนสวรรค์ อำเภอบึงโขงหลง จังหวัดบึงกาฬ ที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน (อ 15101) ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 15 คน

2. ออกแบบการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลองที่ใช้กลุ่มตัวอย่างกลุ่มเดียว โดยการทดสอบความรู้คำศัพท์และความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ (One-group Pretest-posttest Design)

3. สังเคราะห์เอกสารเพื่อออกแบบกระบวนการเรียนการสอน

กระบวนการเรียนการสอนด้วยกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์เพื่อพัฒนาความรู้คำศัพท์และความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มี 4 องค์ประกอบคือ เรื่องหรือเนื้อหาที่สอน ขั้นตอนการสอน กิจกรรมการเรียนรู้ และภาระงาน/การประเมิน ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงองค์ประกอบของกระบวนการเรียนการสอนด้วยกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์เพื่อพัฒนาความรู้คำศัพท์และความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เรื่องที่สอน	ขั้นตอนการสอน	กิจกรรมการเรียนรู้	ภาระงาน/การประเมิน
1. คำศัพท์เป้าหมายที่สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตร ได้จากการวิเคราะห์หลักสูตร การศึกษาคู่มือครู/แบบเรียน และการสืบค้นทางอินเทอร์เน็ต	1. นำเข้าสู่บทเรียน เป็นขั้นของการจูงใจผู้เรียน และเชื่อมโยงประสบการณ์/ความรู้เดิมของผู้เรียนสู่เนื้อหาสาระที่จะเรียน	เป็นสถานการณ์ที่ต้องการให้ผู้เรียนได้แสดงความสามารถทางภาษา โดยเฉพาะความรู้คำศัพท์และความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ ดังนี้	1. การอ่านออกเสียงคำศัพท์
2. ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของผู้เรียน และสอดคล้องกับคำศัพท์เป้าหมายมีความยาวประมาณครึ่งหน้ากระดาษ เป็นบทอ่านที่ครูเขียนขึ้นเอง และปรับมาจากบทอ่านในคู่มือครู/แบบเรียน	2. นำเสนอ เป็นขั้นของการแสดงตัวอย่างและอธิบายให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจคำศัพท์ในเรื่องที่เรียน	1. การฟังและตอบคำถาม คำศัพท์ตามภาพและบัตรคำ	2. การตอบคำถามในชั้นเรียน
	3. ฝึกปฏิบัติ เป็นขั้นของการเรียนรู้ด้วยตนเองของผู้เรียน โดยมีครูและ/หรือเพื่อนเป็นผู้คอยช่วยเหลือ	2. การอ่านออกเสียง คำศัพท์ตามภาพและบัตรคำ	3. เกมค้นหาคำศัพท์
	4. สร้างองค์ความรู้ เป็นขั้นของการทบทวนความรู้ความเข้าใจคำศัพท์ด้วยตนเองจากการทำแบบทดสอบชนิดต่าง ๆ และการอภิปรายเพื่อสรุปความรู้คำศัพท์ร่วมกัน	3. การฟังครูอธิบาย	4. การเติมคำศัพท์ลงในประโยค
		4. การถามครูและเพื่อน	5. การเขียนคำศัพท์ลงในสมุดบันทึกคำศัพท์
		5. การศึกษาบัตรเรียนรู้คำศัพท์ บัตรคำ ภาพ และพจนานุกรม	6. การสร้างบัตรเรียนรู้คำศัพท์
		6. การอ่านบทความ	7. การตรวจสอบความเข้าใจเรื่องที่อ่าน
		7. การทำแบบฝึกหัด	8. การเติมคำลงในผังมโนทัศน์
		8. การทำใบงาน	9. เกมอักษรไขว้
		9. การอภิปรายร่วมกัน	10. การเติมคำลงในข้อความที่กำหนด

4. สร้างเครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัยประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ และแบบทดสอบวัดความรู้คำศัพท์และความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

4.1 แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ ซึ่งผู้วิจัยได้จัดทำขึ้นเองโดยมีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

- 1) ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
- 2) วิเคราะห์หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ วิชาภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษา-

ปีที่ 5

3) พิจารณาคำศัพท์และบทอ่าน ให้สอดคล้องกับสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ และมีความเหมาะสมกับระดับความรู้ของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย โดยคัดเลือกจากหนังสือแบบเรียนวิชาภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 Aha! English 5 คู่มือครู 5 การสอนทางไกลผ่านดาวเทียมสำหรับโรงเรียนปลายทาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) และการสืบค้นจากอินเทอร์เน็ต ซึ่งคำศัพท์และบทอ่านมีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับ สัตว์ประเภทต่าง ๆ สถานที่และการท่องเที่ยว อาหารไทยที่ได้รับความนิยม อาหารประเภทต่างๆ อาหารมังสวิรัต สารอาหารที่จำเป็น สัตว์ที่ใหญ่ที่สุดในโลก อาชีพ เพื่อนสนิทในโรงเรียน ประชาคมอาเซียน บุคคลต่างๆ ในโรงพยาบาล และความสำคัญของเงิน

4) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์และการพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ ซึ่งกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษประกอบด้วย 1) กลวิธีวิเคราะห์และค้นหาคำ (Determination Strategies) 2) กลวิธีทางสังคม (Social Strategies) 3) กลวิธีการจำ (Memory Strategies) 4) กลวิธีความรู้ความเข้าใจ (Cognitive Strategies) และ 5) กลวิธีอภิปญญา (Metacognition Strategies) ส่วนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษนั้นประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (Warm up) 2) ขั้นนำเสนอเนื้อหา (Presentation) 3) ขั้นฝึกปฏิบัติ (Practice) และ 4) ขั้นสร้างองค์ความรู้ (Production) โดยสอดแทรกกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ในแต่ละขั้น ดังนี้

4.1) ขั้นนำเสนอเนื้อหา (Presentation) ประกอบด้วยกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ 3 กลวิธีได้แก่ 1) กลวิธีวิเคราะห์และค้นหาคำ (Determination Strategies) 2) กลวิธีการจำ (Memory Strategies) และ 3) กลวิธีความรู้ความเข้าใจ (Cognitive Strategies)

4.2) ขั้นฝึกปฏิบัติ (Practice) ประกอบด้วยกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ 2 กลวิธีได้แก่ 1) กลวิธีทางสังคม (Social Strategies) และ 2) กลวิธีความรู้ความเข้าใจ (Cognitive Strategies)

4.3) ขั้นสร้างองค์ความรู้ (Production) ประกอบด้วยกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ 2 กลวิธีได้แก่ 1) กลวิธีวิเคราะห์และค้นหาคำ (Determination Strategies) และ 2) กลวิธีอภิปญญา (Metacognition Strategies)

5) จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ จำนวน 10 แผน ใช้เวลาสอนแผนละ 2 ชั่วโมง โดยมีรายละเอียดดังนี้

- 5.1) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง Domestic Animals and Wild Animals
- 5.2) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง Thailand Tour
- 5.3) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง Thai Popular Foods
- 5.4) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง Vegetarian Diets
- 5.5) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง Nutrients That We Need
- 5.6) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง The Biggest Animal in The World
- 5.7) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 เรื่อง Ben's Sons
- 5.8) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 เรื่อง ASEAN Community
- 5.9) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9 เรื่อง In the Hospital
- 5.10) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 10 เรื่อง Money Creation

6) ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์และปรับปรุงข้อบกพร่องของแผนการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล และสื่อการสอน ด้วยตนเองก่อนนำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สมบูรณ์ไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ตรวจสอบความสอดคล้องด้านรูปแบบของแผนการจัดการเรียนรู้ จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา/สาระสำคัญ กิจกรรมการเรียนรู้ และสื่อและแหล่งการเรียนรู้ แล้วปรับปรุงเครื่องมือตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คนอีกครั้ง จากนั้นหาค่าความตรงด้านเนื้อหาของแผนการสอนโดยพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งผลการประเมินความถูกต้องเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ในแต่ละด้านพบว่า แผนการจัดการเรียนรู้มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.80-1.00 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

4.2 แบบทดสอบวัดความรู้คำศัพท์และความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ

ในการสร้างแบบทดสอบวัดความรู้คำศัพท์และความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียน-ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1) ศึกษาจุดมุ่งหมายของการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธีการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้แกนกลางวิชาภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ศึกษาหลักการวัดและประเมินผู้เรียนในวิชาภาษาอังกฤษ และศึกษาหลักการสร้างแบบทดสอบวัดความรู้คำศัพท์และความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ

2) สร้างแบบทดสอบที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย และจุดประสงค์และสาระการเรียนรู้ของแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ จำนวน 30 ข้อ เป็นข้อสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก โดยแบ่งเป็น 2 ตอน คือ 1) การทดสอบความรู้คำศัพท์ จำนวน 20 ข้อ และ 2) การทดสอบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ จำนวน 10 ข้อ

3) ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์และความสอดคล้องของแบบทดสอบ และปรับปรุงข้อบกพร่องของแบบทดสอบก่อนนำแบบทดสอบที่สมบูรณ์ ให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ตรวจสอบความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์หรือเนื้อหา (IOC) โดยข้อสอบที่มีคุณภาพตามเกณฑ์ต้องมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.67 ขึ้นไป จากการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญพบว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทุกข้อมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง เท่ากับ 1.00 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด แต่ผู้เชี่ยวชาญบางท่านได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับความถูกต้องของการใช้ภาษา ความเป็นปรนัยของคำชี้แจงและคำสั่ง รวมถึงความเหมาะสมของตัวเลือกและตัวลวง ซึ่งผู้วิจัยได้นำข้อเสนอแนะดังกล่าวมาปรับปรุงแบบทดสอบให้มีความถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

4) นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ปรับปรุงแล้วจำนวน 30 ข้อ ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอนุบาลสาสนสิทธิ์อำนวยการ อำเภอบึงโขงหลงจังหวัดบึงกาฬ จำนวน 3 ห้องเรียน รวม 90 คน ซึ่งเป็นนักเรียนที่มีความรู้พื้นฐานใกล้เคียงกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างของผู้วิจัย เพื่อวิเคราะห์คุณภาพของแบบทดสอบรายข้อด้วยการหาค่าความยากง่าย (P) และค่าอำนาจจำแนก (r) ด้วยโปรแกรม SPSS for Windows (Version 13) ซึ่งข้อสอบที่มีคุณภาพตามนั้นต้องมีค่าความยากง่ายตั้งแต่ 0.20-0.80 และค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป ผลการวิเคราะห์ข้อสอบพบว่า แบบทดสอบวัดความรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษจำนวน 20 ข้อ มีค่าความยากง่ายตั้งแต่ 0.10-0.60 และมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.02-0.71 ซึ่งมีข้อสอบที่ไม่มีคุณภาพตามเกณฑ์จำนวน 10 ข้อ ได้แก่ ข้อที่ 1, 2, 3, 5, 6, 7, 10, 12, 13 และ 18 ส่วนแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษจำนวน 10 ข้อ มีค่าความยากง่ายตั้งแต่ 0.12-0.56 และมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.02-0.50 ซึ่งมีข้อสอบที่ไม่มีคุณภาพตามเกณฑ์จำนวน 4 ข้อ ได้แก่ ข้อที่ 21, 25, 28 และ 29 ผู้วิจัยพิจารณาปรับปรุงข้อสอบที่ไม่มีคุณภาพตามเกณฑ์ด้วยการปรับภาษาที่ใช้ในข้อคำถามและบทอ่าน และเปลี่ยนตัวลงและคำตอบก่อนนำแบบทดสอบไปใช้จริงกับนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย

5) หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับตามสูตรของ คูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson Method) จากสูตร KR 20 ด้วยโปรแกรม SPSS for Windows (Version 13) ซึ่งแบบทดสอบที่มีความเชื่อมั่นสูงจะมีค่าความเชื่อมั่นตั้งแต่ 0.71 ขึ้นไป (เกียรตินาคา ศรีสุข 2552: 144) ผลการตรวจสอบความเชื่อมั่นของแบบทดสอบพบว่า แบบทดสอบวัดความรู้คำศัพท์มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.74 และแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษมีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.81

5. เก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ดังนี้

5.1 ทดสอบความรู้คำศัพท์และความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของผู้เรียนก่อนจัดกิจกรรมตามแผนการจัดการเรียนรู้ใช้เวลา 1 ชั่วโมง ในวันที่ 26 พฤศจิกายน 2558

5.2 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนที่สร้างขึ้นจำนวน 10 แผน ๆ ละ 2 ชั่วโมง รวม 20 ชั่วโมง ตั้งแต่วันที่ 30 พฤศจิกายน 2558 – 15 กุมภาพันธ์ 2559

5.3 ทดสอบความรู้คำศัพท์และความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของผู้เรียนหลังจัดกิจกรรมตามแผนการจัดการเรียนรู้ใช้เวลา 1 ชั่วโมง ในวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2559

5.4 นำคะแนนที่ได้จากการทดสอบก่อนและหลังเรียนมาวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อสรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนก่อนและหลังได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ โดยการหาร้อยละของผลต่างของค่าเฉลี่ย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนหนองสิมโนนสวรรค์ จำนวน 15 คนปรากฏผลดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของผู้เรียนก่อนและหลังได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์

การทดสอบ	จำนวนกลุ่ม ตัวอย่าง	คะแนนเต็ม	คะแนนเฉลี่ย	ร้อยละ	ผลต่างร้อยละ
ก่อนเรียน	15	20	6.60	33.00	+17.67
หลังเรียน	15	20	10.13	50.67	

จากตารางที่ 2 พบว่านักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับการสอนด้วยกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์มีคะแนนความรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษหลังเรียนเฉลี่ยร้อยละ 50.67 และเพิ่มขึ้นกว่าก่อนเรียนเฉลี่ยร้อยละ 17.67

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนก่อนและหลังได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ โดยการหาร้อยละของผลต่างของค่าเฉลี่ย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนหนองสิมโนนสวรรค์ จำนวน 15 คนปรากฏผลดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของผู้เรียนก่อนและหลังได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์

การทดสอบ	จำนวนกลุ่ม ตัวอย่าง	คะแนนเต็ม	คะแนนเฉลี่ย	ร้อยละ	ผลต่างร้อยละ
ก่อนเรียน	15	10	3.17	32.67	+18.67
หลังเรียน	15	10	5.13	51.33	

จากตารางที่ 3 พบว่านักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับการสอนด้วยกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์มีคะแนนความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษหลังเรียนเฉลี่ยร้อยละ 51.33 และเพิ่มขึ้นกว่าก่อนเรียนเฉลี่ยร้อยละ 18.67

อภิปรายผลการวิจัย

ความรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของผู้เรียนหลังเรียนโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์สูงกว่าก่อนเรียน เนื่องเพราะการเรียนรู้คำศัพท์โดยใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ช่วยเป็นเทคนิควิธีการที่ช่วยให้ผู้เรียนได้จดจำคำศัพท์พร้อมทั้งความหมาย และสามารถนำไปใช้ในสถานการณ์ที่แตกต่างกันออกไป ผู้เรียนได้อ่านออกเสียง สะกดคำ ท่องจำคำศัพท์ และใช้เทคนิควิธีการต่าง ๆ ในการเรียนรู้คำศัพท์ใหม่ทั้งการเดาความหมายจากบริบท การใช้พจนานุกรม การเรียนรู้จากสื่อบัตรคำ/ภาพ การสอบถามเพื่อน/การทำกิจกรรมเป็นกลุ่มหรือรายคู่ การเขียนและบันทึกคำศัพท์ลงในสมุด การสร้างบัตรเรียนรู้คำศัพท์ ตลอดจนการทดสอบความรู้คำศัพท์จากใบงานในชั้นเรียน นอกจากนี้กิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียนยังส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกการใช้กลวิธีในการค้นหาความหมายของคำด้วยตนเอง ซึ่งเป็นกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์อีกวิธีหนึ่งที่ช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้คำศัพท์ สอดคล้องกับแนวคิดของ Schmitt (2000) ที่อธิบายว่า ผู้เรียนที่ประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ภาษานั้น มักจะมีกลวิธีการเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อสร้างความรู้คำศัพท์ให้ตนเอง มีการทบทวนและฝึกใช้คำศัพท์ในบริบทต่าง ๆ อยู่เสมอ ในทำนองเดียวกัน Gu and Johnson (1996) ได้อธิบายว่าผู้เรียนที่ประสบความสำเร็จในการเรียนนั้น จะมีกลวิธีการเรียนของตนเอง โดยเลือกเอากลวิธีการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับความสามารถและความต้องการของตนเอง ทำให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้คำศัพท์ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ Dakun & Gieve (2008) ที่พบว่าการใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ที่หลากหลายจะช่วยส่งเสริมการเรียนรู้คำศัพท์ของผู้เรียน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ภาษาของผู้เรียน การเลือกวิธีการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับพื้นฐานความรู้และวัยของผู้เรียน จะช่วยส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ทางภาษา ทั้งนี้ การเรียนรู้คำศัพท์โดยใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ ผู้เรียนยังได้บันทึกคำศัพท์ในแต่ละบทเรียนลงในแบบบันทึกคำศัพท์ ซึ่งทำให้ผู้เรียนสามารถจดจำคำศัพท์ได้ดียิ่งขึ้น การให้ผู้เรียนบันทึกคำศัพท์ใหม่ที่ได้เรียนนั้น เป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนวางแผนการเรียนรู้คำศัพท์โดยการจัดรวบรวมให้เป็นระบบ ซึ่งการใช้กลวิธีอภิปัญญา (Metacognitive Strategy) ควบคู่ไปกับกลวิธีความรู้ความเข้าใจ (Cognitive Strategy) เป็นการส่งเสริมการเรียนรู้คำศัพท์ของผู้เรียนด้วยการรวบรวมจัดระบบและเชื่อมโยงกระบวนการเรียนรู้ของตนเอง และเกิดการเรียนรู้คำศัพท์อย่างต่อเนื่อง อันจะทำให้ผู้เรียนมีความรู้คำศัพท์ที่หลากหลายและครอบคลุมคำศัพท์เป้าหมายของบทเรียน สอดคล้องกับการวิจัยของ ชลิดา เจนนพกาญจน์ (2552) และสุวิมล มะลิวัลย์ (2553) ที่ใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ในการพัฒนาความรู้คำศัพท์ของผู้เรียน ผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนกลุ่มทดลองมีความรู้คำศัพท์หลังเรียนสูงกว่ากลุ่มควบคุม เช่นเดียวกับผลการวิจัยของ กรรณก ภู่อ่า (2555) ที่พบว่าผู้เรียนกลุ่มเป้าหมายมีความรู้คำศัพท์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของผู้เรียนหลังจากได้รับการสอนด้วยกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์สูงกว่าก่อนเรียน โดยผู้เรียนกลุ่มเป้าหมายมีคะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้น เนื่องเพราะกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้คำศัพท์และพัฒนาความรู้คำศัพท์ของตนเอง ด้วยการเดาความหมายจากข้อความบริบทซึ่งเกี่ยวข้องกับการอ่าน ความรู้คำศัพท์เป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการอ่านภาษาอังกฤษ ดังที่ สมุทรา เชนเชาวนิช (2542) ได้กล่าวถึงบทบาทของคำศัพท์กับความเข้าใจในการอ่านไว้ว่า อุปสรรคที่สำคัญอันหนึ่งของการอ่านภาษาอังกฤษคือ อ่านแล้วไม่ค่อยเข้าใจ ซึ่งเป็นผลสืบเนื่องมาจากการไม่เข้าใจความหมายของคำที่อยู่ในข้อความ ความรู้คำศัพท์จึงมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความสามารถในการอ่าน กล่าวคือผู้เรียนที่มีความรู้คำศัพท์ จะสามารถเข้าใจเรื่องราวหรือข้อความที่อ่านได้เป็นอย่างดี ในทำนองเดียวกัน การอ่านเป็น

การส่งเสริมการเรียนรู้และนำไปสู่การรับรู้คำศัพท์ และการอ่านยังช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้คำศัพท์ใหม่จากเรื่องที่อ่าน การเรียนรู้คำศัพท์ใหม่จากการอ่านทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้โดยตรง และเกี่ยวข้องกับการใช้ภาษาที่แท้จริง (Krashen, 1987) การนำกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์มาใช้ในการอ่านจึงทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้คำศัพท์และเข้าใจ ความหมายของคำศัพท์มากยิ่งขึ้น ซึ่งทำให้การอ่านมีประสิทธิภาพและผู้เรียนมีความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ มากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับการวิจัยของจตุพร เพชรแก้ว (2546) สุวิมล มะลิวัลย์ (2553) และ กรกนก ภู่อำ (2555) ที่ใช้ กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของผู้เรียน ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มเป้าหมายที่ เรียนโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์มีความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษสูงขึ้นกว่าก่อนเรียน

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. กระบวนการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาความรู้คำศัพท์และความสามารถในการอ่านของผู้เรียนระดับ ประถมศึกษาเกี่ยวข้องกับเรื่อง/เนื้อหาที่สอน ขั้นตอนการสอน กิจกรรมการเรียนรู้ และภาระงาน/การประเมินผู้เรียน ใน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนครูผู้สอนควรคำนึงถึงองค์ประกอบดังกล่าวเพื่อกำหนดรายละเอียดของแผนการ จัดการเรียนการสอนให้มีความชัดเจนและสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาความรู้คำศัพท์และความสามารถในการ อ่านของผู้เรียน

2. ก่อนการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความรู้คำศัพท์และความสามารถในการอ่านแต่ละเรื่อง ครูต้องมั่นใจว่า นักเรียนมีความรู้คำศัพท์และความสามารถในการใช้ภาษาอันเป็นพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่เรียน (Prior Knowledge) เช่น การสอนเรื่อง Thailand Tour นักเรียนควรได้เรียนรู้คำศัพท์และการใช้ภาษาเกี่ยวกับ Vehicles, Transportation และ Places in Thailand มาแล้ว การสอนเรื่อง Vegetarian Diets นักเรียนควรได้เรียนรู้คำศัพท์ และการใช้ภาษาเกี่ยวกับ Vegetables and plant foods และ Daily Diets มาแล้ว เป็นต้น

3. การให้ภาระงานมีความจำเป็นในการส่งเสริมให้ผู้เรียนฝึกการใช้กลวิธีต่าง ๆ ในการเรียนรู้คำศัพท์ ภาษาอังกฤษ โดยแบบฝึกทางภาษาเป็นเครื่องมือสำคัญที่ให้ผู้เรียนได้ใช้กลวิธีต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้คำศัพท์ของเรื่อง ที่เรียน แบบฝึกทางภาษาจึงควรมีความสอดคล้องกับเนื้อหาที่เรียน และไม่ยากเกินไปสำหรับผู้เรียน

4. กลวิธีวิเคราะห์และค้นหาคำ (Determination Strategies) เป็นกลวิธีที่พัฒนาความรู้คำศัพท์ของผู้เรียน ได้เป็นอย่างดี เนื่องจากผู้เรียนได้เรียนรู้คำศัพท์จากบริบท/ข้อความที่มีความหมาย ส่วนกลวิธีจำ (Memory Strategies) เป็นกลวิธีที่ผู้เรียนให้ความสนใจในการทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับกลวิธีจำ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การสะกดคำและออกเสียงตาม และเกมค้นหาคำศัพท์

5. การใช้กลวิธีอภิปญญา (Metacognition Strategies) ครูต้องให้เวลาที่เพียงพอสำหรับผู้เรียน ในการ ฝึกฝนความรู้คำศัพท์ด้วยตนเองของผู้เรียน รวมถึงคอยกระตุ้นและช่วยชี้แนะหากผู้เรียนไม่สามารถหาคำตอบได้ด้วย ตนเอง

6. การใช้บัตรคำศัพท์และภาพช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเข้าใจคำศัพท์มากขึ้น การใช้พจนานุกรมจำเป็นต่อการ เรียนรู้คำศัพท์ด้วยตนเองของผู้เรียน

7. การทำกิจกรรมเป็นคู่หรือเป็นกลุ่มส่งเสริมการเรียนรู้คำศัพท์ของนักเรียนกลุ่มอ่อนได้เป็นอย่างดี เนื่องจากครูเปิดโอกาสให้นักเรียนที่เรียนเก่งช่วยเหลือเพื่อน ซึ่งทำให้นักเรียนกลุ่มอ่อนมีความมั่นใจในการเรียนรู้และเข้าใจความหมายคำศัพท์ได้ดียิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ในการทำวิจัยครั้งต่อไปควรเพิ่มระยะเวลาในการศึกษาวิจัย เพื่อผู้เรียนจะได้ฝึกใช้กลวิธีการเรียนรู้คำ ศัพท์ที่หลากหลายและเลือกกลวิธีที่เหมาะสมกับตนเองได้อย่างถูกต้อง ควรมีการศึกษาวิจัยต่อเนื่องถึงความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์ของผู้เรียน ว่าผู้เรียนที่เรียนรู้ด้วยกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์มีความรู้คำศัพท์ที่คงทนหรือไม่ อย่างไรก็ตามตลอดจนการศึกษาวิจัยการใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์เพื่อพัฒนาทักษะความสามารถของผู้เรียนในด้านอื่น ๆ เช่น ความสามารถในการพูด ความสามารถในการเขียน ทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กรกนก ภู่อ่ำ. (2555). *การใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์เพื่อส่งเสริมความสามารถทางการอ่านและความรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6* (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). ภาควิชาหลักสูตร การสอนและการเรียนรู้ สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เกียรติสุดา ศรีสุข. (2552). *ระเบียบวิธีวิจัย*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). เชียงใหม่: โรงพิมพ์ครองช้าง.
- จตุพร เพชรแก้ว. (2546). *การใช้กลวิธีลิ้นซ์เพื่อเพิ่มพูนความสามารถในการเรียนรู้คำศัพท์ความคงทนในการจำและความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4* (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). ภาควิชาหลักสูตร การสอนและการเรียนรู้ สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ชนิดา เจนนพกาญจน์. (2552). *การศึกษามลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้และความคงทนในการจำคำศัพท์ของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 จากการสอนโดยกลวิธีลิ้นซ์ (LINCS STRATEGY)* (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม. (ม.ป.ป). *คู่มือครู ป.5 สอนทางไกลผ่านดาวเทียมสำหรับโรงเรียนปลายทาง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558*. กรุงเทพมหานคร: อัมรินทร์พรินต์ติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- สมุทร เข็มชวนิช. (2542). *เทคนิคการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุวิมล มะลิวัลย์. (2553). *การใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ เพื่อพัฒนาความสามารถในการเข้าใจ ความหมายของศัพท์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสารสาสน์วิเทศบางบอน (สารนิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต)*. ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- เอกรินทร์ สีมหาศาล และคณะ. (ม.ป.ป). *ชุดแม่บทมาตรฐานหลักสูตรแกนกลางฯ: New Aha! English* ป.5. กรุงเทพมหานคร: อักษรเจริญทัศน์.
- เอื้อมพร หลินเจริญ, สิริศักดิ์ อาจิชัย และ ธีรภา จันทร์อินทร์. (2552). รายงานการวิจัยเรื่อง ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ทำให้คะแนนการทดสอบ O-NET ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ต่ำ. กรุงเทพมหานคร: สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ.
- Anderson, R. C. and Freebody, P. (1981). *Vocabulary Knowledge*. In Guthrie, J.T. (Ed.), *Comprehension and teaching: Research reviews*. Newark, DE: International Reading Association.
- Asgari, A. (2011). The Type of Vocabulary Learning Strategies Used by ESL Students in University Putra Malaysia. *English Language Teaching*, 4 (2), 84-90.
- Cook, V. (2001). *Second language learning and teaching*. 3rd ed. London: Arnold.
- Dakun, W. and Gieve, S. (2008). Learning environments and the use of vocabulary learning strategies: A Case study of Chinese learners. *Language Learning Journal*, 36(2), 175-191.
- Gu, P. Y. and Johnson, R. K. (1996). Vocabulary learning strategies and language learning outcomes. *Language Learning*, 46(4), 643-679.
- Hamzah, Mohd S. G. (2009). Vocabulary learning strategies of Iranian undergraduate EFL students and its relation of their vocabulary size. *European Journal of Social Sciences*, 11, 78-97.
- Krashen, Stephen D. (1987). *Principles and practices in second language acquisition*. New York, NY: Prentice-Hall.
- Marulis, L. M. and Neuman, S. B. (2010). The effect of vocabulary intervention on young children's words learning. California: Corwin Press.
- O'Brien, C. (2005). Modifying Learning Strategies for Classroom Success. *Teaching Exceptional Children Plus*, 1(3), 23-34.
- Oxford, R. (1990). *Language learning strategies: What every teacher should know*. New York: Newbury House.
- Schmitt, N. (1997). *Vocabulary learning strategies*. In N. Schmitt and M. McCarthy (Eds.), *Vocabulary : Description, Acquisition and Pedagogy*. (pp.207-208). Cambridge: Cambridge University Press.
- Schmitt, N. (2000). *Vocabulary in language teaching*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Wilkins, D. A. (1972). *Linguistics and language teaching*. London: Edward Arnold.